



KYSTVERKET

Alle kommuner, statsforvalterne, IUA lederforum,
Miljødirektoratet, DSB, KLD, JD, KMD, KS

Vår ref
2021/55-1

Arkiv nr

Saksbehandler
Rune Frostvin

Dato
05.01.2021

Høring av forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning

På vegne av Samferdselsdepartementet sender Kystverket forslag til forskrift om kommunal beredskap på høring. Forskriften vil erstatte forurensningsforskriften kapittel 18A om kommunal beredskap mot akutt forurensning.

Bakgrunnen for forslaget er at myndigheten til å stille krav til og følge opp den kommunale beredskapen mot akutt forurensning skal overføres fra Miljødirektoratet til Kystverket. Forslaget om ny forskrift tilsvarer i hovedsak dagens kapittel 18A i forurensningsforskriften. Vi foreslår i denne høringen nødvendige språklige tilpasninger og enkelte mindre endringer i forbindelse med overføringen av myndighet til Kystverket.

Myndighetsoverføring som nevnt over iverksettes formelt fra ikraftsetting av ny forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning.

Det bes om at eventuelle merknader til forslaget sendes til Kystverket innen 9. april 2021.

Merknader kan sendes per post til Kystverket, Serviceboks 1502, 6025 Ålesund, per e-post til post@kystverket.no eller digitalt (orgnr. 874783242).

Høringsforslaget er også tilgjengelig på Kystverkets hjemmeside og er åpen for alle.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766



1 Bakgrunn

Kommunens beredskapsplikt mot akutt forurensning følger av forurensningsloven § 43. Kommunen skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger i kommunen, og som ikke er dekket av privat beredskap.

I medhold av forurensningsloven § 44 kan forurensningsmyndigheten stille nærmere krav, enten i enkeltvedtak eller forskrift, til den kommunale beredskapen mot akutt forurensning. Det kan i tillegg stilles krav om at kommuner skal samarbeide om beredskapen og om interkommunale beredskapsplaner.

Forurensningsforskriften kapittel 18A er vedtatt med hjemmel i forurensningsloven § 44 og trådte i kraft 30. april 2018. I forskriften er det gitt generelle krav til den kommunale beredskapen mot akutt forurensning. Det er blant annet stilt krav om interkommunalt samarbeid, analyser og beredskapsplaner. En viktig begrunnelse for fastsettelsen av forskriften var å etablere et felles utgangspunkt for innholdet i og organiseringen av den kommunale beredskapen, slik at denne kunne virke enhetlig sammen med den statlige beredskapen som ivaretas av Kystverket.

Tilsyn med den kommunale beredskapen mot akutt forurensning skal skje gjennom lovlighestilsyn av statsforvalter etter kommuneloven kapittel 30, jf. forurensningsloven § 48 a.

I dag er det Miljødirektoratet som er delegert forurensningsmyndighet etter forurensningsloven § 44 og som dermed stiller krav til den kommunale beredskapen. Kystverket har samordningsansvar for den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning i henhold til forurensningsloven § 43 tredje ledd og har kontakt med kommuner og IUA om beredskapsmessige forhold. Kystverket har derfor inngående kunnskap om den kommunale beredskapen.

På bakgrunn av dette er det besluttet at den statlige oppfølgingen av kommunenes beredskap mot akutt forurensning, ut over statsforvalters lovlighestilsyn, vil bli best ivaretatt av Kystverket. Dette innebærer en overføring av myndigheten i forurensningsloven § 44 til å følge opp den kommunale beredskapen fra Klima- og miljødepartementet til Samferdselsdepartementet. Overføringen vil bli gjort i forbindelse med fastsettelse av forskriften som her er sendt på høring. Forskriften vil bli vedtatt av Samferdselsdepartementet.

Kystverkets oppfølging av den kommunale beredskapen forventes å bidra til robust og effektiv beredskap og sikre at den kommunale beredskapen knyttes sømløst mot statlig beredskap.

2 Nærmere om forslaget til ny forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning

I forbindelse med overføringen av myndigheten etter § 44 fra Miljødirektoratet til Kystverket, vil ansvaret flyttes fra Klima- og miljødepartementet til Samferdselsdepartementet. Dagens forskrift er gitt som eget kapittel 18A i forurensningsforskriften. Forurensningsforskriften er Klima- og miljødepartementets forskrift og det er ikke vurdert som praktisk å skrive et annet departement inn i denne forskriften.

Kapittel 18A skal derfor løftes ut av forurensningsforskriften. Samferdselsdepartementet vil fastsette kapitlet som en ny forskrift. Den nye forskriften er en revidering av eksisterende forskrift med nødvendige språklige tilpasninger og enkelte mindre endringer som beskrives og begrunnes i det følgende.

2.1 Språk, nummerering og henvisninger

Forskriften er i dag nummerert i henhold til sin plassering i forurensningsforskriften. I ny forskrift foreslås paragrafene nummerert fra en til tolv. Videre må alle henvisninger til paragrafer i forskriftsteksten rettes tilsvarende. Kapittelhenvisningene erstattes av henvisninger til «forskriften».

Miljødirektoratet er erstattet med Kystverket som myndighet der de er nevnt forskriften.

Henvisningen til kommuneloven i § 18A-7, ny § 17, er oppdatert i henhold til ny kommunelov.

Det er videre gjort enkelte språklige endringer i teksten som ikke har betydning for innholdet.

2.2 Tilsyn

Hjemmelen for å føre tilsyn i § 18A-12, ny § 12, er fjernet og erstattet med en henvisning til statsforvalters lovlighetstilsyn. Tilsyn med oppfyllelse av kommunens plikter i henhold til forurensningsloven og forskrift om kommunal beredskap skal skje gjennom statlig lovlighetstilsyn i henhold til kommuneloven kapittel 30, jf. forurensningsloven § 48a.

2.3 Enhetlig ledelsessystem

Dagens forskrift § 18A-6 andre ledd stiller krav om at Beredskapsorganisasjonen skal baseres på et enhetlig ledelsessystem. I ny forskrift § 6 er det tydeliggjort at kravet til enhetlig ledelse gjelder for den interkommunale beredskapen.

Dette kravet er for omfattende for den enkelte kommunes etablering av en begrenset, lokal beredskap, men er avgjørende på IUA-nivå for harmonisering og forutsigbarhet for Kystverkets statlige aksjonsledelse og øvrige beredskapsaktørers evne til å forsterke et IUA under langvarige aksjoner.

2.4 Miljørisikoanalyse

Etter dagens §18-4 skal kommunen kartlegge aktuelle kilder til «mindre tilfeller» av akutt forurensning og analysere miljørisikoen knyttet til «mindre tilfeller». I ny forskrift § 4 foreslår vi å fjerne begrepet «mindre tilfeller» i bestemmelsen.

Kommunene bør kartlegge og analysere alle kilder til akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger for kommunen, selv om kommunen kun skal etablere beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning. Endringen er ikke ment å medfører større ansvar for kommunen, men miljørisikoanalysen blir noe mer omfattende.

2.5 Samordning av beredskap mot akutt forurensning

I dagens § 18A-10 står det at Kystverket «bør» gis anledning til å uttale seg innen en nærmere angitt frist før ny eller endret beredskapsplan godkjennes av kommunestyret.

I ny § 10 er dette endret til at Kystverket «skal» gis anledning til å uttale seg. Kystverket må ha mulighet til å kommentere på de interkommunale beredskapsplanene for å sikre nødvendig samordning mot statens beredskap.

2.6 Inndelingen i regioner

Kommunene skal i delta i interkommunalt samarbeid om beredskap mot akutt forurensning. Dagens regioninndelingen med regionnummer, regionnavn og deltakende kommuner fremgår som en tabell i vedlegg 1 til forskriften.

Dagens kart i vedlegget er fjernet. Kystinfo kartløsning er offentlig tilgjengelig via Kystverkets hjemmesider og har kartlag som viser regionsgrensene.

Regioninndelingen er oppdatert som følge av kommunesammenslutningene som ble iverksatt fra nyttår 2020.

Kystverket har ikke foreslått større endringer i IUA-inndelingen i denne høringen. Eventuelle fremtidige endringer i inndeling bør gjøres i dialog med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap i tillegg til de enkelte IUA. Dette for å se IUA-inndeling i sammenheng med dagens og fremtidens brann- og redningsvesens administrative grenser – der dette vil være hensiktsmessig for den samlede kommunale beredskapen.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved fastsettelsen av ny forskrift vil ansvaret for kravstilling og oppfølging av kommunal beredskap bli overført fra Miljødirektoratet til Kystverket. Overføring av myndighet vil ikke medføre at staten får flere oppgaver enn i dag, men ansvarsoverføringen innebærer økt saksbehandling for Kystverket. Oppfølgingen vil trolig i hovedsak skje ved omdisponering av Kystverkets egne ressurser. Miljødirektoratet vil få en redusert belastning beregnet til omtrent ett årsverk. Endringene er ikke ment å medfører større ansvar for kommunen, men miljørisikoanalysen blir noe mer omfattende.

Den nye forskriften er en endring av eksisterende kapitel 18A i forurensningsforskriften. Fastsettelsen av ny forskrift med de foreslåtte endringene antas ikke å medføre økt arbeidsbelastning for kommunene.

4 Anmodning om kommentarer til forslaget

Kystverket ber om kommentarer til de endringene som er beskrevet over i forslaget til ny forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning.

Vi ber også om innspill på uklarheter eller erfaringer som er gjort knyttet til øvrige deler av forskriften.

Videre ber vi om kommentarer til regioninndelingen av det interkommunale samarbeidet om beredskap mot akutt forurensning, samt at kommunene sjekker sin tilhørighet til region og kommenterer hvis noe er feil.

Med hilsen

Hans Petter Laahne Mortensholm
avdelingsdirektør

Rune Frostvin
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Forslag til forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning